

Succesvolle test met camerasysteem om gsm-gebruik achter het stuur te detecteren

Wetgeving moet in ons land nog aangepast worden om systeem te kunnen gebruiken

De voorbije weken is Vias institute in Antwerpen begonnen met een test van een nieuw camerasysteem om gsm-gebruik achter het stuur te kunnen vaststellen. Op basis van artificiële intelligentie herkent het systeem automatisch wanneer iemand achter het stuur handelingen stelt met zijn gsm. Op basis van die beelden kan de politie dan beboeten. Tijdens de test bleek het systeem zeer accuraat. Als er kleine wetgevende aanpassingen gebeuren zou het systeem ook in België gebruikt kunnen worden. Op die manier kan de pakkans voor afleiding achter het stuur vergroot worden. Dat is nodig, want afleiding is een van de grootste doodsoorzaken in ons verkeer. Vias vraagt ook een aanpassing van de wegcode, zodat alle mogelijke afleidende handelingen met elektronische toestellen die de bestuurder in zijn hand heeft door het systeem kunnen beboet worden.

Vias institute volgt alle mogelijke innovaties rond slimme handhaving al jaren op de voet. Daarom is het verkeersveiligheidsinstituut de voorbije weken in Antwerpen begonnen met een test van een nieuw camerasysteem waarbij vanop een portiek bestuurders door middel van een camera automatisch gecontroleerd werden op gsm-gebruik achter het stuur.

Hoe werkt het systeem?

Vanop een brug of portiek neemt de camera verschillende foto's van elke wagen die voorbijrijdt. Zo worden er foto's genomen door de voorruit, terwijl op een andere foto de nummerplaat van het voertuig vastgelegd wordt. Op basis van Artificial Intelligence filtert de camera alle beelden eruit waarvan het systeem vermoedt dat een bestuurder een handeling stelt met de gsm in de hand. Het systeem werkt dag en nacht in alle weeromstandigheden en bij elke snelheid.

Op basis van de selectie van de beelden zou de politie dan kunnen beboeten als ze oordelen dat de bestuurder een inbreuk begaat. Een politieman neemt uiteindelijk altijd de finale beslissing of de bestuurder een boete krijgt. Het systeem is makkelijk verplaatsbaar en hoeft dus niet altijd op dezelfde plaats te blijven hangen.

Het camerasysteem voor gsm-gebruik te detecteren staat trouwens los van het systeem van ANPR-camera's. Momenteel zijn beiden nog niet op elkaar aangesloten. Dat kan mogelijk in de toekomst wel.

Wat zegt de wegcode momenteel?

Over het gebruik van de gsm stelt de Belgische wegcode in artikel **8.4**. "Behalve wanneer zijn voertuig stilstaat of geparkeerd is, mag de bestuurder geen gebruik maken van een draagbare telefoon die hij in de hand houdt." Andere mogelijke vormen van afleiding zijn niet expliciet verboden in de wegcode, maar kunnen wel beboet worden op basis van **artikel 8.3**. Daarin staat dat je voortdurend je voertuig goed in de hand moet hebben en steeds in staat moet zijn om alle nodige rijbewegingen uit te voeren. Een inbreuk tegen artikel 8.3 of 8.4 is een inbreuk van de tweede graad en kan je een boete van 116 euro opleveren.

Resultaten van de test?

Het systeem filtert accuraat de bestuurders eruit die mogelijk handelingen stellen met hun gsm achter het stuur. Daarnaast wordt het gebruik van alle andere mogelijke elektronische toestellen vastgesteld, net zoals andere mogelijke handelingen die afleidend kunnen zijn. Dat gaat van het lezen van een krant tot het kijken naar filmpjes met een laptop op de schoot. Als het systeem in gebruik wordt genomen, moet zeker overwogen worden om de wegcode te wijzigen en artikel 8.4 breder te omschrijven. Zo kunnen bestuurders die andere elektronische apparaten of communicatiemiddelen in hun hand hebben ook beboet worden. Op de manier sluit de wetgeving beter aan op de dagdagelijkse realiteit op onze wegen.

Met de camera kan de politie ook nagaan of een bestuurder al dan niet zijn gordel draagt.

Waarom is zo'n systeem belangrijk?

Elk jaar vallen er in ons land tenminste 30 doden en 2500 gewonden door gsm-gebruik achter het stuur. Door de toenemende mogelijkheden van de smartphone wordt het probleem van afleiding steeds groter. Jaarlijks worden meer dan 100.000 boetes uitgeschreven voor gsm-gebruik. De politie moet die overtreders op heterdaad betrappen. Dat is zeer arbeidsintensief en daarom zijn technologische oplossingen nodig om beter te kunnen handhaven. Door een oplossing met een camerasysteem kunnen met dezelfde inzet van politie-agenten veel meer voertuigen gecontroleerd worden. De pakkans wordt dus gevoelig groter en zo kan de verkeersveiligheid verbeterd worden.

Hoe zit het met de privacy?

Uiteraard is privacy een issue bij het gebruik van camerabeelden. Het is heel belangrijk om te vermelden dat de beelden van het systeem uitsluitend door de politie kunnen gebruikt worden. Het systeem wist meteen alle beelden van bestuurders die hun gsm niet gebruikten. Alle gezichten van de passagiers worden ook onmiddellijk onherkenbaar gemaakt. De software zorgt ervoor dat de politie enkel de foto's te zien krijgt, waarvan het systeem vermoedt dat er een inbreuk gepleegd wordt.

Een soortgelijk systeem op basis van camera's om gsm-gebruik achter het stuur te detecteren is momenteel al operationeel in Nederland en Australië. België is momenteel dus het tweede land in Europa, waar het gebruik in overweging wordt genomen.

Wetgevende wijzigingen nodig

Momenteel kan de politie nog geen gebruik maken van een dergelijk camerasysteem omdat in de wetgeving niet expliciet beschreven staat dat het vaststellen van gsm-gebruik mag gebeuren door middel van een camera. Er moet dus een aanpassing gebeuren aan het Koninklijk Besluit van 18 december 2002. In dit KB staan de overtredingen bepaald die door onbemande automatisch werkende toestellen mogen vastgesteld worden op basis van de foto die ze nemen.

Conclusie

De eerste test in ons land met een camerasysteem om gsm-gebruik achter het stuur te detecteren is veelbelovend. De technologie werkt performant en zal nog verbeteren omdat door de Artificial Intelligence het systeem steeds slimmer zal worden. Om het systeem in België door de politie te kunnen laten gebruiken moeten er nog wel enkele wetswijzigingen gedaan worden.

Een verbreding van de definitie van artikel 8.4 van de wegcode moet overwogen worden omdat uit de eerste testresultaten duidelijk blijkt dat het probleem van afleiding achter het stuur veel groter is dan enkel het gebruik van de gsm. Met deze technologie op basis van artificial intelligence kan de politie in de toekomst beter handhaven op gevaarlijke gedragingen. Hierdoor zullen bestuurders hun gedrag moeten wijzigen en zo kunnen vele doden en gewonden vermeden worden.

Dit filmpje legt uit hoe het systeem werkt: <https://youtu.be/FxDjXMuxJBw>

Contactpersoon:

Stef Willems, woordvoerder Vias institute: 0473/85.59.44.